

**25 ANYS EN
EL CAMÍ DEL
BON TRACTE
ALS INFANTS
1988 - 2013**

Memòria d'Activitats 2013

Presentada a l' Assemblea General Ordinària del 18-6-14

Nova adreça

C/ Pere Vergés, 1, Planta 10na, Despatxos 2 i 3
Hotel d'Entitats La Pau
08020 Barcelona

93 511 44 16
660 139 467

Web: www.acim.cat

Correu electrònic: acim@acim.cat

<https://www.facebook.com/acim.associacio>

Disseny i coordinació: Equip tècnic ACIM

Imatge de portada: realitzada i cedida per l'Alex Valls

bit&ma www.bitima.cat

Tots els textos i il·lustracions d'aquest document són propietat de l'ACIM

Associació federada en:

Associació adherida a:

Les activitats desenvolupades durant l'any 2013 per l'Associació Catalana per la Infància Maltractada s'emmarquen en dos programes: Obre bé els ulls i ACULL.

A més dels projectes inclosos en aquesta estructura, i sempre d'acord amb l'objectiu social de promoure i practicar el treball en xarxa, el reforç institucional i la investigació, s'han dut a terme altres activitats, algunes de noves i altres de continuïtat.

A. Programa OBRE BÉ ELS ULLS

Amb la cobertura d'aquest programa, l'ACIM desenvolupa diferents activitats de sensibilització i prevenció del maltractament infantil, adreçades a col·lectius que van des dels mateixos infants i adolescents, als professionals que hi treballen, a les famílies, a l'administració i a la societat en general.

A.1. Projecte *Comunica't amb seguretat*

Aquesta actuació, que es duu a terme des de fa anys, té per objectiu prioritari la promoció d'un ús segur i responsable de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació (TIC) entre els infants, els adolescents, les seves famílies i els seus educadors.

Amb la idea de que infants i adolescents coneguin les potencialitats de les TIC i prenguin consciència dels possibles riscos, i amb l'ànim de fer consciència entre els pares, mares, cuidadors i educadors sobre la necessitat d'acompanyar-los en la seva vivència del món digital, realitzem tallers adreçats, d'una banda, a infants i adolescents, i d'altra, a mares, pares i cuidadors, professorat i educadors, per tal de donar-los eines que els permetin un ús autònom, segur i responsable de les TIC i un acompanyament responsable dels infants i adolescents.

El projecte s'executa principalment a través de tallers adreçats a alumnes (cicle superior de primària i primer cicle d'ESO), a mestres i professors, i a pares, mares i cuidadors, amb una durada de dos o tres hores, en dues sessions.

A.1.a. Els **objectius** generals són:

- Conscienciar i formar infants i adolescents sobre la necessitat d'un ús segur i responsable de les TIC (Tecnologies de la Informació i la Comunicació), tot donant-los eines de protecció.
- Entendre que el coneixement i l'ús d'unes habilitats bàsiques és essencial per cadascú de nosaltres, així com per comunicar-se respectuosament amb altres usuaris.
- Conèixer i prendre consciència dels principals riscos de les accions que habitualment es realitzen a Internet: participació a xarxes socials, recerques, xats, jocs on-line, etc.
- Reflexionar sobre la necessitat de garantir el dret d'accés a la informació i la comunicació, així com a la protecció i respecte de la pròpia intimitat i la dels altres.
- Proporcionar als infants i adolescents eines útils per desenvolupar una actitud autònoma i responsable al món de les TIC.
- Valorar les TIC com a eines d'aprenentatge, comunicació interpersonal i d'oci.
- Reflexionar sobre els drets i deures dels infants i adolescents.
- Sensibilitzar a pares i mares sobre la necessitat de bones pràctiques per a un ús segur de les tecnologies de la informació i la comunicació.
- Remarcar la importància que els adults acompanyin (no censurin) als infants i adolescents en l'ús responsable i segur de les TIC.
- Sensibilitzar sobre les conseqüències que pot comportar un ús inadequat de les eines - ordinador, telèfon mòbil, càmera fotogràfica -, des de la falta de respecte a la pròpia intimitat i a la dels altres, fins a accions que poden derivar en delictes.

A.1.b. Els **continguts** dels tallers es desenvolupen de manera dinàmica i participativa a partir de la projecció d'un material en format power point, curtmetratges o vídeos, amb els següents eixos:

- Concepte d'internet i les seves utilitats: aprenentatge, comunicació, informació, oci. Beneficis i riscos de cadascun d'ells
- Regles per un intercanvi segur.
- Ús segur de l'ordinador, el telèfon mòbil, la càmera fotogràfica.

- Què fer davant d' una situació incòmode i compromesa per nosaltres o per altres persones. Aprendre a dir "NO", buscar ajuda, etc.
- Els adults han de conèixer les TIC per acompanyar, des de la confiança, als fills i filles i als alumnes en el seu aprenentatge i creixement.
- Els nois i noies no deixaran d'utilitzar les TIC per molt que els adults s'hi oposin a elles.
- Si confiem solament en les eines de control, hem de saber que les poden saltar. El que cal fomentar és el discerniment entre el que és segur i el que ens deixa desemparats.

A.1.c. La intervenció de l'ACIM també té lloc abans i després dels tallers:

Abans dels tallers, perquè es recomana que durant els dies previs, els beneficiaris responguin un qüestionari on-line allotjat al nostre blog (blog.acim.cat), les respostes dels quals ens permeten adaptar el taller als coneixements i necessitats del grup, així com detectar possibles situacions irregulars o de risc. La lectura de les enquestes amb les respostes dels alumnes, ens han permès detectar diferents casos de *ciberbullying*, *sexting*, i addiccions a Internet o a determinats videojocs no recomanables per a l'edat dels alumnes (pel seu elevat grau de violència gratuïta, o per altres continguts no adequats com ara sexe, apologia de les drogues, etc.).

Després dels tallers, sobretot si s'ha detectat alguna situació de les esmentades en el paràgraf anterior, amb les enquestes o al llarg de les sessions, s'inicia un treball d'ajuda a l'infant o adolescent, sempre de manera conjunta amb tutors i equips directius. Aquest treball ha comportat algunes sessions de coordinació amb els professors-tutors de cada grup, format que tenim intenció de reproduir durant el proper curs en un major nombre de centres educatius.

Durant l'any 2013 aquest projecte va perdre totes les subvencions amb les que contava en exercicis anteriors (IRPF a través del MSSSI, i Diputació i Ajuntament de Barcelona) que, tot i minvants, es van rebre fins l'any 2012. No obstant aquest important obstacle, durant l'any recollit en la present memòria, es van poder dur a terme un total de quinze tallers a diferents centres d'educació primària i secundària, arribant al voltant de 450 beneficiaris directes.

A.2. Campanya *Un de cada cinc*

Continuant amb el procés iniciat al darrer trimestre de l'any anterior, durant el 2013 l'associació va continuar amb les presentacions de la Campanya del Consell d'Europa "Un de cada cinc", contra la violència sexual sobre infants i adolescents.

Com es va informar en la Memòria passada, en el marc del compromís de partenariat assumit per l'ACIM amb el Consell d'Europa, s'han traduït els materials de la campanya al català, i es duen a terme activitats de difusió i sensibilització, amb els objectius prioritaris de fer prevenció, i sensibilitzar els professionals de l'ensenyament, dels serveis socials, de la sanitat, i les famílies en general, per detectar situacions de risc, derivar i esdevenir suport d'infants i adolescents que pateixen aquestes situacions en un espai normalitzat i per a tots, com són l'àmbit escolar i social.

A.2.a A tall de repàs, durant l'any 2012 s'havien dut a terme la presentació General a Catalunya (22 d'octubre, a la ciutat de **Barcelona**), i un seguit de presentacions al llarg del país, per a les quals es va optar per fer contacte de manera preferent amb els respectius Serveis Territorials d'Ensenyament, d'acord amb l'objectiu prioritari de la Campanya d'arribar als professionals que són a la primera línia de contacte amb els infants. Així, vam arribar a **Lleida** (22 de novembre), a **Vielha-Lleida Nord** (3 de desembre), a **Girona** (12 de desembre), i a **Tarragona** (17 de desembre).

Referent als **continguts** de cada presentació, l'ACIM va proposar una estructura bàsica, amb prou flexibilitat per donar cabuda als professionals o àmbits que a cada ciutat resultessin més adequats segons les dinàmiques de les xarxes locals:

- una presentació institucional, a càrrec del corresponent director o directora del servei territorial d'Ensenyament o càrrec assimilable;
- la presentació de la Campanya i una breu ponència a càrrec de la presidència d'ACIM;
- una taula rodona moderada per la direcció local de la DGAIA, integrada per representants de la sanitat, la inspecció d'ensenyament, i els serveis socials de base, entorn al tema de què podem fer per a millorar la detecció i prevenció de l'Abús Sexual i altres maltractaments, què ofereix cada servei i què demana dels altres.

En tots els casos, un cop passada la presentació es va demanar als ponents autorització per a incloure a l' apartat Campanya de la web d' ACIM el contingut

sencer o un resum de les respectives ponències, de manera que tothom que hi estigui interessat, hagi assistit o no a l'acte, pugui tenir al seu abast la informació compartida.

A.2.b. Un cop fetes les presentacions a nivells autonòmic i provincial, durant l'any 2013 vam fer tres diferents tipus de presentacions:

- a nivell comarcal, amb contingut i destinataris molt semblants als de l'exercici anterior;
- adreçades a col·lectius específics; en col·laboració amb entitats privades o serveis públics;
- adreçades al públic en general.

A.2.b.1 Presentacions a nivell comarcal

- **OSONA** (Vic, 22.05.13) L'activitat, amb una assistència de **setanta-cinc persones**, es va dur a terme de 9:45 a 13:00 hores a l'Edifici El Sucre, del Consell Comarcal d'Osona, el Vicepresident del qual -Sr. Jordi Serra- va inaugurar l'acte, seguit per la presentació i conferència de la Presidenta d' ACIM, i per la presentació del Protocol BSIF-Ensenyament, realitzada per l'Inspector d'Educació Josep Roca Carrió. La taula rodona, moderada pel Sr. Miguel Martos, Cap de Serveis DGAIA Catalunya Central, va girar en torn al tema "*Què podem fer per millorar la detecció i prevenció de l'Abús Sexual i altres maltractaments El treball en xarxa a Osona*", i va estar integrada per la Sra. Fina Collel, Treballadora Social EAP d'Osona, la Sra. Eva Alvarez, Sargent Mossos d'Esquadra de la Comissaria de Vic, la Sra. Eva Rovira, Treballadora Social dels SSB de Centelles, la Sra. Anna Matas, Coordinadora de l'EAlA d'Osona, el Dr. Pere Domènech, Director d'Atenció a la Dona i a l'Infant del Consorci Hospitalari de Vic, i la Sra. Sílvia Vilardell, Psicopedagoga de l'Institut Pere Barnils, de Centelles.

Taula Rodona

Assistents a la Sala de l'Edifici El Sucre

- **ALT URGELL** (La Seu d'Urgell, 02.12.13) En aquesta ocasió vam gaudir d'una presentació molt particular, gràcies a la implicació no només dels professionals sinó també de les famílies i el alumnat de La Seu. L'activitat, iniciada a les de 19:00, va omplir l'aforament de l'espectacular Capella de la Immaculada, amb l'assistència d'unes **dues-centes persones**. La inauguració va quedar a càrrec del Director dels Serveis Territorials de Lleida, Sr. Miquel Àngel Cullerés, l'Alcalde de La Seu d'Urgell, Sr. Albert Batalla, i la Sra. Maria-Eulàlia Palau, presidenta de l'ACIM, qui va presentar la Campanya.

Inauguració a la Capella de la Immaculada

La taula rodona va ser moderada per la Sra. Marta Pujantell, directora de Ràdio Seu, i va comptar amb la participació de la Sra. Anna Justo, Cap del Grup d'Atenció a la víctima de l'Àrea Bàsica Policial de l'Alt Urgell, la Sra. Susagna Nevado, sòcia d'ACIM i Directora de l'àrea d'Alt Pirineu i Aran de St. Joan de Déu Lleida, la Sra. Lurdes Subirà, Psicòloga i Coordinadora de l'EIAA Lleida Nord del Consell Comarcal del Pallars Jussà, la Sra. Dolors Farràs, Psicòloga i Coordinadora dels Serveis Socials de l'Alt Urgell, la Sra. Maria-Eulàlia Palau del Pulgar, la Sra. Anna Pujol, Psicòloga Infantil del Servei d'Intervenció Especialitzada (SIE), i el Dr. Jordi Fàbrega, Director Assistencial de Pediatria dels Pirineus. S'ha de destacar que en aquest cas i per iniciativa dels Serveis Educatius de l'Alt Urgell, les intervencions de la taula van tenir lloc al voltant de la projecció del curtmetratge "La veu dels infants i joves de l'Alta Urgell", filmat i editat pels tècnics de Pirineus

TV, en el que els infants i adolescents dels centres educatius participants donaven el seu parer sobre els seus drets i deures, la família, el bon tracte, etc.

Taula Rodona

- **TERRES DE L'EBRE** (Tortosa, 12.12.13) L'activitat, que es va estendre de 16:00 a 20:00 hores, es va realitzar a la seu dels Serveis Territorials d'Ensenyament a les Terres de l'Ebre, i va comptar amb l'assistència d'uns **noranta professionals** majoritàriament de l'ensenyament i els serveis socials. La inauguració va quedar a càrrec del Sr. Antoni Lluís Martí López, Director dels Serveis Territorials d'Ensenyament a les Terres de l'Ebre, i del Sr. Joan Mayoral i Simón, Subdirector General de la DGAIA. Després de la presentació de l'ACIM feta per la seva presidenta, Sra. Maria-Eulàlia Palau del Pulgar, va tenir lloc la presentació Campanya de la Sra. Elda Moreno, Cap del Servei d'Igualtat i Dignitat Humana del Consell d'Europa, i la ponència "La regresión de los Derechos de la Infancia en España 2007-2013", del Sr. Gonzalo de Castro, Coordinador d'Estudis d'Educo, entitat que en aquesta ocasió va col·laborar també econòmicament amb la presentació.

Inauguració a Tortosa

Quant a la Taula Rodona, amb la temàtica habitual de millora i prevenció de l'abús sexual i altres maltractaments, i treball en xarxa, va ser moderada per la

Sra. Immaculada Obiol Baubi, Inspectora en Cap, del Departament d'Ensenyament, i integrada per la Sra. Ester Cabanes Vall, Responsable Area d'Infància del Departament de Benestar Social i Família, el Sr. Ismael Eixarch, Director Tècnic d'Atenció Primària de l'Ajuntament de Tortosa, el Sr. Manel Carbó Lancharro, Cap de l'Unitat Regional de Proximitat i Atenció al Ciutadà dels Mossos d'Esquadra, Regió Policial Terres de l'Ebre, el Dr. Josep Mercè Gratacós, Cap de Servei de Pediatria de l'Hospital Verge de la Cinta, la Sra. Ana Belén Castellà, Coordinadora CSMIJ Terres de l'Ebre i la Sra. Montse Pedret Risco, Treballadora Social EAP Ribera d'Ebre, del Departament d'Ensenyament.

Taula rodona i assistents

A.2.b.II Presentacions per a col·lectius específics

- Treballadors **Centre Villablanca** (Reus, 10.01.13). En aquesta oportunitat, la presentació es va fer a demanda del centre Villablanca i per iniciativa de la psicòloga Elisa Abellán, assistent a la jornada de Tarragona i tècnica d'aquest servei, dedicat exclusivament a l'atenció de persones amb discapacitat intel·lectual i trastorns mentals. Es va aprofitar una sessió de formació, adreçada a treballadors del centre, amb la qual cosa l'assistència –d'unes **30 persones**– va ser exclusivament de **professionals de la sanitat**: psicòlegs, psiquiatres i infermers. Va ser el 10 de gener, de 10:30 a 12:30 hores, a l'aula de formació del centre. A més de presentar la Campanya i lliurar el corresponent material, es va aprofitar la trobada per presentar l'associació, anunciant també la celebració del 25è aniversari.
- Estudiants **Educació i Psicologia UdG** (Girona, 10.04.13). El 19 d'abril, de 10:00 a 13:00 hores, es va dur a terme la presentació de la Campanya per a un curs d'**estudiants** de la Facultat d'Educació i Psicologia de la Universitat de Girona, per

invitació de la professora a càrrec i sòcia de l'ACIM, Montse Musellas Sala. L'assistència, en aquest cas, va ser de **33 persones**.

- Treballadors **La Paeria** (Lleida, 24.10.13). Per iniciativa de l'Àrea d'Infància i Família de la Regidoria de Benestar Social i Ocupació de l'Ajuntament de Lleida, i de manera semblant a la presentació feta al Centre Villablanca, es va dur a terme aquesta presentació, exclusiva per a treballadors dels Centres Oberts, Ciberaules i Educadors dels serveis socials municipals. Se li va donar un format de ponència més treball pràctic per grups sobre dos blocs temàtics: com millorar la prevenció, i com millorar el treball en xarxa per afavorir la detecció i la intervenció. Va tenir una durada de tres hores (de 9:40 a 12:30), i hi van assistir **27 professionals**.

Sessió de treball amb educadors de la Paeria

A.2.b.III Presentacions per al públic en general

- **Rotary Club de Sabadell** (15.04.13). En la línia de portar la Campanya més enllà de l'àmbit educatiu o dels professionals més propers a la infància, es va fer aquesta presentació a l'Hotel Urpí de la ciutat de Sabadell, a la que van assistir unes **quaranta** persones, convocades per l'entitat col·laboradora.
- Associació de Dones **La Pizarra de Raimunda** (Barcelona, 13.05.13). Seguint el format iniciat amb la presentació abans referida, es va fer aquesta, per a les sòcies i col·laboradores de l'associació de dones La Pizarra de Raimunda, entitat amb la que mantenim un vincle des de fa anys. L'activitat va incloure també la conferència "El bon tracte a la infància en temps de crisi", i va comptar amb una assistència d'un **vint i set dones**, la majoria d'elles **mares i àvies** amb molta sensibilitat amb el tema abordat.

- **Biblioteca Pública Vapor Badia** (Sabadell, 17.12.13). amb la mateixa temàtica tractada en la presentació referida en el punt anterior, és a dir Campanya més conferència, es va fer una presentació oberta a tots els públics a aquesta biblioteca de Sabadell centre, en horari de 19:00 a 20:30 hores, que va comptar amb una assistència d'unes **quinze persones**.

Amb totes les presentacions ressenyades, des de l'ACIM es va poder **arribar de manera directa** amb el missatge de la campanya -prevenció de l'abús sexual- i de la promoció del bon tracte, a un total de **cinc-centes trenta set persones** de diferents àmbits professionals, famílies i públic en general.

A.2.c. Sempre dins de les possibilitats de la nostra organització, i en la línia del compromís assumit amb el Consell d' Europa i sense deixar de banda la col·laboració amb nous programes, per la Campanya "Un de cada cinc" es continuen plantejant dues **línies de continuïtat**: noves presentacions i seminaris formatius.

A.2.c.I **Noves presentacions**, a través dels diferents contactes de l'associació i sempre comptant amb algun tipus de col·laboració local, ja sigui en l'àmbit d'ensenyament com en dels serveis socials, o entitats del món associatiu. Amb aquesta intenció, ja es van mantenir trobades amb els responsables dels Serveis Territorials del Vallès Occidental, i del Maresme-Vallès Oriental.

A.2.c.II **Seminaris formatius**. Aquesta activitat, iniciada ja durant l'any anterior, continua sent proposada per a la seva inclusió en els Plans de Formació de Zona, com a introducció al coneixement de l'abús sexual infantil i altres maltractaments, per tal de donar a mestres, professors i serveis educatius, informació que permeti prevenir, detectar i actuar amb responsabilitat davant de situacions que atemptin contra els infants i els seus drets. Fins ara, s'han impartit a professionals de **Lleida, CRP del Segrià i Vielha** per a uns **trenta mestres i professors**.

Els seus **objectius** dels seminaris són: entendre la realitat de l' Abús Sexual Infantil (ASI) i altres maltractaments, i els efectes sobre els individus i la societat; comprendre com ocorre l'ASI i altres Maltractaments Infantils; desenvolupar recursos per a actuar responsablement davant d' aquestes situacions; entendre el rol preventiu del mestre, professor i de l' escola en general en la protecció dels infants i adolescents.

A través d' una **metodologia** dinàmica, amb estudi de casos, visionat de pel·lícules, documentals o curt metratges que permetin l' estudi de situacions amb la intervenció activa de tots els participants, i una **durada** que es proposa de 15 o 20 hores –sempre

en la línia de treballar a cada territori de la manera que resulti més profitosa per als professionals locals, amb format extensiu o intensiu- s' ofereixen els següents **continguts**:

- Conceptualització d'ASI i altres maltractaments a infants i adolescents. Què són i quins els maltractaments infantils.
- Realitat actual i conseqüències a mitjà i llarg termini dels abusos i altres maltractaments.
- Perfil i comportament de les persones maltractadores. Víctimes i agressors. Indicadors de situacions de risc.
- Com prevenir des de l' escola. Paper de l' adult, mestre o professor, com a suport de resiliència.
- Indicadors que un infant o adolescent és abusat o maltractat.
- Comportaments sexuals apropiats segons l'edat.
- Com reaccionar davant d' un abús o un maltractament.
- Paper i responsabilitat del mestre o professor, de l'escola, en la detecció i notificació al corresponent servei.
- Protocols de detecció i notificació.

B. Programa ACULL

Aquest programa engloba dos àmbits d'actuació força diferenciats, tot i que estretament lligats: l'atenció de casos, i la tasca, més general, de sensibilització i prevenció del maltractament infantil.

La vessant d'**atenció de casos**, s'implementa a través d'un Servei especialitzat gratuït d'Orientació i Atenció a professionals i famílies que tenen al seu càrrec infants o adolescents en situació de risc o de maltractament, i es dóna per part de professionals de diferents àmbits (psicologia, pedagogia, pediatria, treball social, dret) que hi col·laboren de manera permanent o amb una consulta puntual. L'objectiu principal de la resposta donada des del servei és la de facilitar l'accés als recursos públics corresponents a partir de la informació, l'assessorament o derivació que calgui en cada cas. Els casos arriben per diferents canals –web, telèfon, personalment-, sigui per haver trobat el servei a Internet, per derivació d'una altra entitat, o perquè s'hagi detectat la situació en el transcurs dels tallers del projecte Comunica't amb seguretat, o a demanada de l'escola.

Així mateix, les accions de la vessant de **sensibilització i prevenció**, lliguen directament amb les activitats descrites a l'apartat anterior, tant amb els tallers del projecte Comu-nica't amb seguretat com amb les presentacions i seminaris de la Campanya del Con-sell d'Europa "Un de cada cinc".

Els **objectius** del programa són:

- Atendre, orientar i fer contenció a professionals o pares i mares d'infants i ado-lescents, víctimes de qualsevol forma de maltractament,
- Oferir eines als professionals que tracten en ambients normalitzats amb infants i adolescents amb actituds agressives i d'assetjament vers els seus companys
- Donar suport i assessorament a professionals i població en general en relació als maltractaments infantils.

Els **serveis** que ofereix el programa ACULL, que no pretén substituir altres recursos exis-tents sinó reforçar-los i complementar-los són:

- Informació i orientació, als usuaris que es dirigeixen al Servei amb aquesta de-manda, sigui sobre casos concrets o en general, o per saber cap a quin servei han d'adreçar-se.
- Intervenció, als usuaris que exposen un cas concret i sol·liciten atenció per solucionar-ho. L'usuari pot ser directament la víctima, la família, veïns o coneguts, o persones que circumstancialment n'han pres coneixement. En casos de perill imminent, la intervenció requerida té caràcter d'urgent.
- Assessorament, habitualment a professionals, que s'adrecen a l'associació per sol·licitar suport especialitzat de cara al tractament d'un cas concret.

L'any **2013 en nombres**. La quantitat d'usuaris directes durant 2013 ha estat de 271, inclosos en 77 expedients, dels quals 64 corresponen a nous casos oberts durant l'any, i 13 més a seguiments d'expedients oberts durant 2012. S'ha atès a un total de 73 infants o adolescents, i el nombre d'adults atesos ha estat de 198, dels quals 136 van ser progenitors i altres familiars, i la resta professionals vinculats.

La **tipologia de maltractament** més denunciada continua sent la categoria de psicolò-gica/emocional, (50,2%). Per la seva banda, el maltractament físic i l'abús sexual tenen la mateixa incidència (21% per a cada categoria), quedant en últim lloc quant al seu pes quantitatiu el maltractament institucional (7,8%).

S'ha continuat verificant, com en anys anteriors, una creixent demanda d'usuaris en edat adulta que han estat víctimes de maltractament durant la seva infantesa o adolescència, que s'adrecen a l'associació amb demandes dirigides a teràpia psicològica. Mereix destacar-se l'augment de casos de persones que durant anys han

pogut portar de manera continguda la seva experiència, però en l'actualitat, factors concomitants com la falta d'ocupació o problemes d'habitatge, ressenten les seves capacitats de continuar i requereixen suport professional.

D'altra banda, mantenen una significativa incidència els casos en els quals la demanda per presumptes maltractaments acaba revelant-se més relacionada amb conflictes de parella en situacions de divorci o separació no pacífica, judicialitzada o no, i fins i tot resolta amb un comú acord, que no amb una real situació de maltractament cap als fills. És a dir, casos amb processos de separació o divorci actuals o passats, en els quals un dels dos cònjuges busca evidenciar que la seva ex parella ha actuat en algun moment com a maltractador del/els fill/s que tenen en comú (veure apartat C.I d'aquesta Memòria).

També es manté la tendència d'exercicis previs quant a la **localització geogràfica** dels casos, sent majoritaris els de Barcelona ciutat i Barcelonès (73%), i de les veïnes comarques del Maresme, Vallès Oriental i Occidental, i Baix Llobregat (37,5%), circumstància que facilita l'atenció personalitzada i presencial per a cadascun dels expedients oberts.

No obstant això i encara que no es tracti de casos quantitativament significatius, cal destacar que durant el 2013 s'han rebut demandes procedents de localitzacions geogràfiques tan distants com Pontevedra o València, evidenciant la difusió i coneixement del recurs que permet la presència d'aquest en Internet a través de la pàgina web institucional, federativa, xarxes socials, etc.

C. Treball en Xarxa

Reafirmant-nos en la convicció de que la prevenció i abordatge del maltractament infantil, així com la promoció del bon tracte, han de ser tasques conjuntes i no només d'un únic àmbit professional o social, continuem participant en diferents fòrums i promovent el treball transversal i en xarxa.

C.1. Grup de treball promogut per l'ACIM: Vulneració dels Drets dels Infants en les Separacions de Parella.

Tal com s'ha ressenyat a l'apartat del Programa Acull, darrerament l'associació va verificar un creixen nombre de casos de pares o mares en processos de divorci que s'acostaven al servei demanant ajuda o assessorament per resoldre situacions de conflicte més relacionades amb el seu propi conflicte amb l'ex parella que no pas amb la millor atenció dels fills sinó amb. Denúncies "al servei del conflicte", en paraules de la professora Liliانا Zanuso (conferència del 17.10.13 a la seu de l'ACIM).

Professora Liliانا Zanuso

Coneixent que l'esmentada instrumentalització mereixia l'atenció d'altres col·lectius professionals i serveis, i amb la intenció de promoure la reflexió sobre el tema, així com per promoure algun tipus d'actuació de sensibilització, vam organitzar un Grup de Treball específic, que a partir del mes desembre manté trobades mensual i va avançant en la recerca d'aquest particular tipus de maltractament, i dissenyant en conjunt activitats concretes, encara en procés d'elaboració.

El grup, que va tenir una excel·lent acollida entre els professionals convidats, ha quedat conformat amb representants dels següent serveis i col·lectius, a més dels socis i membres de la Junta Directiva que hi participen: Secció d'Infància de la Sindicatura de Greuges de Catalunya, Càritas Diocesana Bcn (sòcia també de l'ACIM), coordinació Punts de Trobada, Col·legi de Psicòlegs -Equip de Coordinació Parentalitat i de Perits-, Mossos d'Esquadra, Treballadors Socials dels Equips d'Assessorament Tècnic d'àmbit Familiar, professionals de l'Hospital Sant Joan de Déu -Pediatría, Psicologia Infantil i Juvenil, i Treball Social-, Col·legi de Pedagogs i EAIA, Programa de Dona de l'Ajuntament de Bcn., Justícia de Família de Barcelona, Secció Infància del Col·legi d'Advocats, Coordinació de l Servei de Mediació del mateix col·legi, i advocats de l'àmbit privat.

D'aquesta manera, a més d'afavorir el treball en xarxa, l'ACIM té la satisfacció d'haver promogut i actualment liderar un grup de tan alta qualificació professional, que de ben segur donarà els seus fruits en propers exercicis, tant pel que fa a accions de sensibilització com en l'enfortiment de la xarxa de relacions de l'entitat. Al web institucional es pot trobar tota la documentació que el grup està produint i recollint (<http://www.acim.cat> / Què fem / Sensibilització / Grup de Treball).

C.2. Participació en altres àmbits o grups de treball

C.2.a Taula per la Infància i l' Adolescència a Catalunya – TIAC. Continuant amb la participació en aquesta Taula que s'ha vingut desenvolupant des de la seva constitució, l'ACIM va intervenir en les reunions prèvies i en l'acte públic de signatura del **Pacte per a la Infància a Catalunya**, celebrat el 19 de juliol al Palau de la Generalitat.

C.2.b Observatori dels Drets de la Infància. La participació de l'ACIM en aquest òrgan assessor i consultiu de la Generalitat, que funciona dins de l'àmbit de la DGAIA, també és va mantenir durant l'any 2013, tant en les reunions plenàries i de la comissió permanent, com en dues comissions de treball:

- Comissió *Elaboradora d'un **Manual d'estil*** sobre el tractament Informatiu de casos de Maltractament Infantil, adreçat als mitjans de comunicació i amb el que es dóna compliment a la disposició de l'art. 85, punt 3, de la Llei dels Drets i les Oportunitats en la Infància i l'Adolescència.

- *Comissió Organitzadora de les III Jornades Catalanes sobre l'Infant*, encara sense data i en les que en el proper any l'associació serà representada per la seva tresorera.

C.3. Organització o Participació en Conferències, Jornades i Congressos

En la línia de dur a terme la tasca permanent de sensibilització sobre el maltractament infantil i promoció de llaços amb altres entitats de la xarxa, així com de difusió de l'existència i actuacions de l'associació, es va participar en els següents fòrums:

C.3.a Jornades sobre Abuso Sexual Infantil, organitzades per la Fundació Vicki Bernadet (13.06.13).

C.3.b Jornada sobre el **Protocol Facultatiu de la Convenció sobre els Drets de l'Infant**, relatiu a un procediment de comunicacions, organitzat per l'Il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona i la TIAC (12.09.13).

C.3.c Conferència "**Intervencions efectives per promoure una parentalitat funcional**", a càrrec de la Prof. **Liliana Zanuso**, metgessa psiquiatra argentina, mediatra i terapeuta, organitzada per l'ACIM (17.10.13).

C.3.d II Jornada d'Assessorament Tècnic Civil (àmbit de família) "**Jo no em separo**", (Barcelona, 24.10.13), organitzada pel Centre D'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada del Departament de Justícia de la generalitat de Catalunya.

C.3.e Jornada "**L'interès superior de l'Infant a la pràctica jurídica: dret, principi i norma de procediment**" (Barcelona, 08.11.13), organitzat per Circulo legal, Gericó Associates i Unicef, amb la col·laboració de l'ICAB.

C.3.f **Quinto Foro de Justicia e Infancia**, organitzat pel Ministerio de Justicia español (Madrid, 09.12.13).

C.3.g **Conferencia Internacional de Buenas Prácticas sobre Abuso Sexual Infantil**, organitzada pel Consell d'Europa (Madrid, 10 i 11.12.13).

D. ACIM Terres de Ponent

Després de la molt bona acollida que va tenir l'edició 2012, durant el 2013 els nostres socis i col·laboradors de Terres de Ponent, amb el patrocini de la Diputació de Lleida, de l'Institut d'Estudis Ilerdencs i de la Universitat de Lleida, van impartir el Curs d'Estiu d'aquesta universitat sobre “**El Maltractament Infantil i l'Abús Sexual Infantil**”, del dilluns 1 al divendres 5 de juliol, amb una càrrega horària de trenta-dues hores i mitja.

La formació va estar a càrrec de les psicòlogues Susagna Nevado i Carme Tello, la Treballadora Social Carme Piqué, i els pediatres Teresa Vallmanya i Francesc Domingo, i va comptar entre els seus vint-i-cinc alumnes a estudiants de disciplines relacionades amb el món infantil, professionals en el primers anys d'exercici, professionals de l'ensenyament i públic en general, tots els quals van valorar molt positivament la qualitat personal i professional del professorat, així com l'oportunitat i necessitat d'aquest tipus de formació.

E. Comunicació

E.1. Pàgina web. La pàgina web permet a l'associació difondre les seves dades, programes, projectes i notícies i, per tant, esdevé un mitjà a través del qual moltes persones i entitats ens poden conèixer i posar-se en contacte amb nosaltres.

Per altra banda, resulta una eina idònia per compartir amb altres professionals i amb el públic en general, els materials que constantment es van produint, en el marc de les activitats de l'associació. Durant l'any 2013 la missió d'actualitzar i mantenir la pàgina web va ser realitzada per col·laboradors voluntaris.

E.2. Perfil de Facebook. Donada la gran utilitat d'aquesta xarxa social com a canal de difusió, entenem que la seva implementació s'explica per si mateixa. A poc a poc, estem aconseguint nous amics i una comunicació molt propera amb tot tipus d'usuari, i aquesta via s'ha fet servir tant per compartir informació, com per oferir-se voluntari o fer consultes.

E.3. Contactes amb els mitjans de comunicació.

S'ha continuat fent assessorament als mitjans de comunicació que ho van demanar, de cara a la redacció d'articles diversos sobre maltractament infantil.

E.3.a Entrevista presencial a la antiga seu de l'ACIM amb un equip periodístic de **Btv, Programa Connexió Barcelona**, sobre maltractament infantil i abús sexual (30.05.13)

E.3.b Entrevista telefònica i participació en un especial monogràfic sobre Maltractament Infantil, al programa **Al Margen**, de **Ràdio Klara**, de València (16.07.14)

F. Informació general

F.1. Celebració del 25è aniversari de l'ACIM

El 8 de març de 2013 va ser el 25è aniversari de la fundació de l'ACIM, i amb aquest motiu vam organitzar un emotiu acte que va tenir lloc el dia **27 de Maig a l'Auditori del Casal del Metge**, a Barcelona. En aquest dia tan especial vam comptar amb la participació d'amics i amigues, professionals dels diferents àmbits relacionats amb la infància i un gran nombre de persones amb un gran esperit col·laborador.

Vam viure moments màgics, compartint vivències i recordant amics i amigues que ja no hi són amb nosaltres però la labor dels quals mereix el nostre reconeixement i agraïment i, sens dubte, vam riure i ens vam emocionar amb la participació de tots els presents. També vam comptar amb la presència de la Sra. Mercè Santmarfí, Directora General d'Atenció a la Infància i Adolescència del Departament de Benestar, la Sra. Maria Jesús Larios, adjunta al Síndic per a la Infància, la Sra. Elena Campo, Fiscal protectora de Menors, la Sra. Rosa Alemany, Presidenta del Consorci de Socials, i anteriors directors i directores generals de la DGAIA i d'altres departaments de la Generalitat de Catalunya, com la Sra. Conxita Tarruella i el Sr. Josep Lluís Ortuño.

L'**Estela Parra Lubary** va ser la regidora de l'acte, conduït amb elegància i professionalitat pel **Quim Cases**, i a llarg de tota la presentació vam poder veure les gravacions de les entrevistes realitzades a diferents col·laboradors, passats i presents,

registrades per la **Carmen Torres**. El programa va comptar amb les exquisides execucions al piano del Sr. **Jordi Querol** (*Vals Pòstum*, *Fantasia Impromptu*, *Vals Brillant Op. 34, núm. 3*, de F. Chopin; i *Danses Espanyoles*, d' I. Albéniz, i *Gitanerías*, d' E. Lecuona), i del jove alumne de la Fundació Mompou, **Aaron Ribas** (*Jeunes Filles au Jardin* i *Jeux sur la Plage*, de F. Mompou).

Vam gaudir també de l'espectacle d'Ombres xineses de la **Mercè Framis** (*Jo tinc una Caseta*, de R. Folch i Camarassa), i el de Titelles de la **Marga Carbonell** (*La Canija*).

La cloenda de l'acte va quedar a càrrec dels nois i noies de l'extraordinària **Sant Andreu Jazz Band**, dirigits pel **Joan Chamorro**, interpretant *Si tu vois ma mere*, *China boy* i *These foolish things*. Ens van acompanyar l'**Alba Esteban**, saxo, l'**Alba Armengou**, trompeta, la **Paula Berzal**, trombó, la **Carla Motis**, guitarra, el **Jan Domènech**, piano, l'**Abril Sauri**, bateria, la **Magali Datzira**, contrabaix, l'**Elsa Armengou**, trompeta, l'**Elia**

Bastida, violí, el **Marçal Perramon**, saxo tenor, en **Joan Marfí**, saxo soprano, el **Marc Martín**, piano, en **Joan Aleix Mata**, bateria i l'**Eva Fernandez**, veu i saxo.

F.2. Pla de **Voluntariat**

Continuant amb la tasca iniciada al 2012, durant l'exercici ressenyat es va mantenir la dinàmica prevista al Pla de Voluntariat de l' ACIM, pel que fa a l'acollida i formació de voluntaris. D'acord amb el compromís assumit per l'entitat i en la línia proposada per la Carta del Voluntariat de Catalunya, amb els nous voluntaris se celebren diferents trobades, una inicial, d'acollida i informació, i, en el cas de decidir incorporar-se, se li imparteix la formació necessària en tres àmbits: institucional, drets dels infants (conceptes fonamentals, evolució històrica) i de coneixements específics segons el grup escollit (tecnologies de la informació i la comunicació, drets, etc.). El grup de voluntariat més estable ha desenvolupat les tasques de formació a professionals (seminaris), realització de tallers sobre tecnologies de la informació i la comunicació i reelaboració del corresponent material, i disseny i posada en marxa de la nova pàgina web.

F.3. Canvi de Seu

Tal com va anticipar-se en l'anterior Assemblea General, com a part d'una inevitable estratègia de reducció de despeses fixes, donada la fort i brusca devallada del finançament de l'entitat, es va iniciar un procés de recerca d'espais alternatius, que va resultar en el canvi de seu realitzat al mes d'octubre. Així, vam poder comptar amb la cessió de dos despatxos a l'**Hotel d'Entitats de La Pau**, dependent de la Generalitat de Catalunya on actualment tenim la seu associativa. Tot i no ser gratuïta, la cessió es fa a un preu que es pot considerar simbòlic, tenint en compte els preus del mercat immobiliari, avantatge que se suma a la d'estar en una instal·lació compartida amb nombroses entitats amb les quals fer activitats en xarxa. D'altra banda, l'Hotel posa a disposició de les entitats amb despatxos cedits l'ús gratuït de la resta d'instal·lacions: aules i sales de reunions.

F.4. Finançament

Les fonts de finançament dels programes executats per l'ACIM durant l'any 2013 han estat bàsicament el Ministerio de Sanidad, Política Social e Igualdad, a través de la subvenció imputable a l'IRPF, diferents donatius privats (Caixabank Oficina 3179, particulars com ara un grup d'alumnes de l'Institut Badalona VII, reunió del 29.05.14), col·laboracions finalistes puntuals (Educo, Diputació Alava), i les quotes dels socis.

Fitxa tècnica

Junta Directiva (reunions mensuals)	Maria-Eulàlia Palau del Pulgar, Presidenta Josep-Lluís Ortuño, Vicepresident Sònia Pino Barquilla, Secretària María Milagros Calleja Gutierrez, Tresorera Àurea Quintana Baulés, Vocals
Recursos Humans i Massa societària (al 31-12-13)	Treballadors contractats: tres (comptable i dos tècnics a temps parcial) Voluntaris: vint Socis: 115 individuals, 8 institucionals
Fundació	Barcelona, 8/3/88
Registres	9664-B, secció 1a . Registre Territorial d'Associacions de la Direcció General del Dret i d'Entitats Jurídiques del Departament de Justícia de Generalitat de Catalunya Y00727 . Registre d'Entitats, Serveis i Establiments Socials del Departament d'Acció Social i Ciutadania de la Generalitat de Catalunya
Reconeixements públics i privats	Declarada como a entitat d'utilitat pública per Resolució del Ministeri de l'Interior (Ordre INT/4256/2006, de 26 de desembre, BOE 23.01.2007). Creu de Sant Jordi, el 2007 atorgada por la Generalitat de Catalunya. Premi de la Pizarra de Raimunda (2008 i 2014). Premi Cercle Solidari, Condis Nens/es i noves tecnologies (2008). Premi Janusz Korczak pels Drets de la Infància de la Fundació Juristes sense Fronteres (2008). Premi Obra Social Caixa Sabadell (2008).
Seu física i virtual	Hotel d'Entitats La Pau, c/ Pere Vergés, 1, Planta 10, Despatxos 2 i 3, 08020, Barcelona 93 511 4416 -660 139 467 www.acim.cat acim@acim.cat https://www.facebook.com/acim.associacio